

MADAGASKAR 7.11.–1.12.2019

Erkki Virolainen teksti ja kuvat Armel ja Kari Haataja

Suomalaiset ryhmät ovat tehneet Madagaskarille lukuisia lintu- ja luontomatkoja viimeisen 15 vuoden aikana. Yleisin matkan kesto on ollut noin 2 viikkoa ja kohdevalikoima on pääosin valikoitunut pääteiden varsille rajoittuviin upeisiin kansallispuistoihin. Suomen Kuvausmatkojen marraskuussa 2019 toteuttamaa matkaa suunniteltaessa oli tavoitteena saada tavanomaista parempi kattavuus kotoperäisistä lintulajeista, ja suunnitellun reitin toteutus vei noin 23 päivää. Kymmenkunta osin hyvin harvinaista endeemistä lajia esiintyvät vaikeasti tavoitettavilla ja aikaa vievillä alueilla. Koko kotoperäisen lajiston esiintymisalueilla vierailu olisi vaatinut vielä noin 10-12 lisäpäivää.

Madagaskar on luontomatkakohteena todella monipuolinen, ja sisältää hyvin erilaisia kasvillisuusvyöhykkeitä. Kummallisten lintujen lisäksi maassa on suuri määrä kotoperäisiä nisäkkäitä (mm. yli 100 makilajia), liskoja, kameleontteja, käärmeitä, sammakoita ja hyönteisiä.

Hienojen suojelualueiden ja ainutlaatuisen eliölajiston lisäksi matkalla tutustuu maan monipuoliseen kulttuuriin ja afrikkalaisten elämäntapojen laajaan kirjoon. 80% väestöstä elää edelleen maanviljelystä, ja 25-miljoonaisen kansan elintaso on varsin alhainen ja syntyvyys korkea. Ihmisen toiminnan takia yli 90 % alueen luonnonmetsistä on hävinnyt 2 000 vuoden aikana ja monia lajeja on hävinnyt pysyvästi. Edelleenkin yleinen kaskiviljely tuhoaa maaperää ja noin 40 000 hehtaaria metsää katoaa vuosittain. Useat kotoperäiset lintulajit ovat hyvin uhanalaisia ja niiden esiintyminen rajoittuu nykyisin pääosin suojelukohteille.

Tieverkosto saarella on pääosin surkea ja tiet muistuttavat kylien kohdalla enemmän toreja ja kauppapaikkoja kuin liikenneväyliä. Ruuhkat ovat valtaisia etenkin pääkaupungissa Antananarivossa (noin 4 milj. asukasta), ja taajamissa matkanopeus on usein alle 5 km/t. Siirtymisiin on varattava paljon aikaa, ja kulun nopeuttamiseksi meillä olikin 4 sisäistä lentoa.

Matkaraportin lopussa on lajilista linnuista ja nisäkkäistä ja joistakin muista lajilleen tunnistetuista eliöryhmistä.

Matkalle osallistuivat kirjoittajan lisäksi Aulikki Alanen, Kari Haataja, Ilpo Hanski, Arto Hietala, Vesa Jouhki, Hilikka Lampen, Päivi Niinimäki, Timo Reunala ja Kim Söderling,

Tiivis matkaohjelmamme edellytti juohevasti toimivia käytännön järjestelyitä Madagaskarilla. Hotellien ja muiden majoitusten varaukset, ruokailut, kuljetukset, lentovaraukset ja paikallisoppaiden aikataulut, kulkuluvat yms. sujuivat kaikki käsittämättömän hyvin, ja tästä kaikesta meidän oli kiittäminen maapalveluja tarjoavaa organisaattoriamme ja erityisesti päälintuopasta Armelia. Armelin lisäksi useimmilla suojelukohteilla oli 2-3 linnut hyvin tuntevaa paikallisopasta, jotka olivat ennakkoon hyvin perillä tavoittelajien sijainneista ja joskus pesistäkin. Esivalmistelujen tasosta ja laadusta kertoo osin sekin, että esimerkiksi madagaskarinhietakyyhkyparven sijaintia oli 2 henkilöä pohjustanut koko aamupäivän ennen meidän paikalle saapumista!

Matkamme ajoitus oli suunniteltu sikäläiseen kevääseen ja ajankohtaan, jolloin useiden lajien pesintä oli alkanut tai alkamassa ja linnut reviireiltään helpommin havaittavissa. Ajankohta oli myös ennen varsinaisen sadekauden alkua, joten tieyhteydet eivät olleet poikki. Sadetta saimme niskaamme oikeastaan vain parina päivänä (kaksi iltapäiväkuuroa ja tihkusateinen aamu), ja sateen takia emme menettäneet retkeilyaikaa juuri lainkaan.

Hotellit olivat pääosin hyviä ja osin liiankin loistokkaita linturetkeläisten tarpeisiin (uima-altaiden käyttöaste jäi vähäiseksi!). Hyttysverkko oli vakiovarusteena kaikissa kohteissa, joissa niihin oli tarvetta. Alavilla alueilla oli myös öisin aika kuumaa, mutta katossa pörisevä tuuletin toi hieman helpotusta. Ruoka oli erinomaista ja Masoalan viidakkohotelliin tuotiin meille varta vasten myös kokki valmistamaan ryhmän aterioita. Muutamina päivinä meillä oli lounaspaketit mukana, jotta siirtymisiin ei kuluisi liikaa aikaa. Ateriavaihtoehdot tilattiin aina ennakkoon, jotta odotusaika jäi vähäiseksi. Tuoretta kalaa ja hedelmiä oli runsaasti tarjolla ja mangon pääsatokausi alkamassa. Yllättäen maassa erittäin yleiset vatsataudit olivat ryhmässämme harvinaisia, eikä kukaan menettänyt yhtään lajihavaintoa sairastumisen tai retkiltä poisjäämisen takia, vaikka jopa jäätelöäkin kului runsaasti ja säännöllisesti. Ainoastaan tuoreita salaatteja välttelimme etenkin alkumatkasta.

Matkamme reitti, aikataulu, kohteet ja päivittäiset kohokohdat

7.11. lähtö iltapäivällä Helsinki-Vantaalta, Qatar Airwaysin lento Dohaan ja 8.11. Nairobiin (kentältä noin 20 lintulajia koneen vaihdon lomassa) ja Kenya Airwaysin lento Antananarivoon, jonne saavuttiin iltapäivällä. Kuljetus kentän läheiseen hotelliin (Le Chato). Heti huoneiden saamisen jälkeen alkoi puistossa tiivis

havainnointi, jonka tuloksena ensimmäiset yleisimmät endeemiset lajit tulivat tutuiksi.

9.11. Kohti rannikkosademetsiä

Pääoppaamme Armel oli saapunut aamulla varhain ja aamiaisen (6.30) jälkeen alkoi suhteellisen pitkä ajomatka Andasiben suojelualueelle. Ensimmäiset tuntemukset hyvin kaaosmaisesta liikenteestä, teiden varsien myyntikojuista ja massiivisista ruuhkista. Muutama pysähdys maaseudulla tuotti mukavia havaintoja lukuisista haikaroista, tuulihaukasta, kuningaskalastajasta ja madagaskarinrastakerttusesta (Swamp Warbler). Moramanga-jokivarren pysähdys ei tuonut vielä toivottua pääskykahlaajaa, koska väkeä oli liikaa lepäilykivillä.

Andasibeen saavuttiin noin 13.30. Jokivarresta saimme atrapilla helpohkosti näkyviin sepelmetsähuitin (White-throated Rail) ja lounaspaikan terassilta avautui huikeat näkymät pienen kosteikon yli sademetsään. Ruokailusta ei tahtonut tulla mitään, kun uusia lajeja lenteli alvariinsa näkökentässä. Siirryimme lähes uuteen ylelliseen Mantanda Lodgeen ja suuntasimme iltapäiväretkellä Andasiben reunalla olevaan kyläyhteisön ylläpitämään Voimman suojelumetsään. Paikallisoppaiden (Jeremias ja Pierre) johdolla näimme jo koko joukon hienoja lajeja mm, vastikään löytyneen pesän, jossa huivikehrääjä (Collared Nightjar) hautoi aivan polun vieressä, samoin madagaskariniibiksen (Crested Ibis) pää pilkotti pesästä. Madagaskarin metsähuitti (Wood-Rail) näyttäytyi komeasti ja samoin nakkelivanga (Nuthatch-Vanga) pesällään - mikä jäikin tuon hankalan lajin ainoaksi havainnoksi. Indrien mahtavat reviirihuudot kaikuivat metsissä, ja onnistuimme myös näkemään hyvin muutaman perheryhmän noita upeita kookkaita puoliapinoita. Teimme vielä yöretken Mitsinjon suojelumetsään, joka on osa Suomen Luonnonsuojeluliiton rahoittamaa suojeluprojektia. Isohiirimakit ja ruskomakit olivat yöretken pääosassa lukuisten kameleonttien yms. ohella. Olipa hieno alku retkellemme (noin 55 lajia)!!!

10.11. Marhien metsästystä

Andasibe-Mantadian kansallispuisto. Söimme aamiaista klo 5.30 ja retkikuntamme nousi kolmen maastoauton kyytiin suuntana Mantadia. Tie oli paikoin todella huono ja nelivedolle oli käyttöä. Pysähdyimme matkalla muutaman kerran (mm. Bamboo Lemur) ja Mantadiassa liikuimme metsässä melkoisen suppealla alueella, päämääränä joskus hankalasti havaittavat 3 lajia Ground Rollereita. Märkämarhen (Short-legged Ground Roller) ääni havaittiin aika pian metsästä ja pienen etsimisen jälkeen lintu nähtiinkin upeasti aivan ryhmän yläpuolella puunoksalla. Suomumarhen (Scaly Ground Roller) aloitettu pesäkolo oli tiedossa puronvarressa mutta linnut olivat vaikeasti havaittavissa ja otuksesta nähtiin vain vilaus juoksevana

ja lyhyesti lennossa. Siirryimme toiselle pesäpaikalle, jossa lintuja osattiin nyt varovaisesti paimentaa toivottuun suuntaan, ja marhilaji saatiin tyydyttävästi näköksälle. Bonuksena samassa paikassa nähtiin myös kähmyilevä madagaskarintimali (Crossiey's Vanga) ja jokivarresta lentoon lähtenyt Crested Ibis. Näimme myös upean Pittamarhen (Pitta-like Ground Roller) hyvin - kolme hankalaa marhea parissa tunnissa!

Kuva (Armel). Pittamarhi

Mantadian lammella näimme harvinaisen madagaskarinuikun (Madagascar Grebe), joka jäikin ainoaksi havainnoksi lajista. Maastolounaan jälkeen suuntasimme takaisin kohti Andasibeä. Yritimme madagaskarinluhtakanaa (Rail) ääneen, mutta tuloksetta. Madagaskarinräkkiäinen (Flufftail) sen sijaan vastaili, mutta sitä oli vaikea saada kunnolla näkyviin. Kello 15 suuntasimme jälleen Andasiben ydinalueelle, osin jo tutuille poluille. Muita mukavia lajihavaintoja olivat samettiasiti (Velvet Asity), sieppovanga (Chaberts Vanga) ja madagaskarinkottarainen (Madagascar Starling). Pitkitimme iltaretkeä pimeään asti ja onnistuimme näkemään kaksi Greater Dwarf Lemuria ja pari kameleonttia, kunnes lopetimme klo 19 ja ajoimme hotelliimme illalliselle. 42 päivän lajia ja yhteislajimäärä jo 67.

11.11. Kompapausta Analamazaotran suojelualueella.

Herätys 5.30, aamiainen klo 6.00 ja lähtö klo 6.30 kohti Analamazaottraa (810 ha). Suojelualan metsä osoittautui vaihtelevaksi sekundäärimetsäksi, jota halkoi hyvin ylläpidetty polkuverkosto. Lintujen katsominen oli miellyttävän helppoa, sillä puusto

ei ollut järkyttävän korkeaa. Maasto sen sijaan osoittautui päivän edetessä raskaan puoleiseksi, sillä ylä- ja alamäkiä tuntui olevan ihan kiitettävästi! Päivän hyviä lajeja olivat mm. usein hankalasti löydettävä rusorintakuku (Red-breasted Coua), madagaskarinpikkukalastaja (Pygmy Kingfisher) ja samettiasiti hienosti uudelleen. Madagaskarinpöllönen (Rainforest Scops Owl) oli hyvin näkyvissä ja madagaskarinsarvipöllö (Long-eared Owl) löytyi korkealta puun latvasta päivehtimästä. Indrien laulukuoroon ei voi kyllästyä. Lounaalle menimme samaan hyvään näköalaravintolaan josta yritimme saada ääntelevää valkokurkkusileppiä (White-throated Oxylabes) näkyviin. Lounaan jälkeen matka jatkui kohti Antananarivoa ja iltapäivän kaatosateessa juutuimme pahasti ruuhkiin. Hotellilla vasta pimeään tultua. Retkilajeja jo 80 ja olimme tyytyväisiä lyhyeen mutta onnistuneeseen Andasiben retkeen. Käytännössä kaikki tärkeät avainlajit tuli nähtyä hyvin koko porukan voimin.

12.11. Kohti Masoalaa

4.30 herätys, 5.10 kentälle. Aamuhämärissä onnistuimme näkemään nokihaukan (Sooty Falcon) ja käen. Kentällä lauleskeli koneeseen mentäessä kiuruja ja herttuja (Cisticola) ja useat onnekkaat näkivät koneen rullatessa madagaskarinpyynn (Partridge) kiitoradan vieressä. Onnekas alku päivälle. Kone lähti aikataulun mukaan 7.20 ja olimme noin tunnin kuluttua Maroantsetran kentällä. Uusi paikallisopas oli meitä vastassa ja autokuljetus vei läpi kaupungin rannalle, jossa 3 venettä oli meitä odottamassa. Venematka kesti lähes 3 tuntia Masoalan niemimaalle. Veneestä saattoi ihastella vuorenrinteiden lähes koskemattoman näköisiä metsiä, upeita rantoja ja pieniä kalastajakylä. Ohitimme myös isohkon haikarayhdyskunnan. Rannikolla näkyi useita madagaskarinkahlaajapääskejä, jotka pesivät alueen rantakivikoissa. Tiedossa oli kuitenkin, että ruusupuuta oli ankarasti hakattu jo ranskalaisten aikaan, ja myöhemmin myös luvattomilla kiinalaisten operoimilla hakkuilla. Oppaamme oli kirjelmöinyt luvattomuuksista poliisille ja joutunut vankilaan, mutta oli päässyt kansainvälisen painostuksen jälkeen vapaalle jalalle. Korruptio on ikävän yleistä tuolla suunnalla. Yksi veneistä haki keittiöhenkilökuntaa ja kokin mukaan. Rantauduimme Ecolodge Chez Arolin rantaan ja majoituimme tuohon kivaan vaatimattomaan viidakko-hotelliin 4 yöksi. Maittavan lounaan jälkeen yritimme totuttautua lämpöön ja lähdimme kipuamaan rinnemetsiin kohteena legendaarinen kyömynokka kypärävanga (Helmet Vanga). Hiki virtasi ja dödö petti, mutta palkinto oli sitäkin komeampi: saimme ihailla aivan lähietäisyydeltä, kun emot ruokkivat poikasiaan pesässä! Armel ja muutkin saivat aivan upeita kuvia ja videota tuosta lajista.

Kuva (Armel). Kypärävanga pesällään.

Pieni pulahdus mereen ja kamojen järjestelyä majoissa. Märkämarhi (Short-legged G- R) näyttäytyi jälleen upeasti. White-fronted Brown ja Red-ruffed lemurit olivat suhteellisen yleisiä ja kovin äänekkäitä lähimetsissä. Kari teki illalla lähempää tuttavuutta pienen skorpionin kanssa, joka tuikkasi häntä jalkaan. Tyynenä miehenä ei Kari suurempia hötkyillyt. Upea illallinen ja muutama olut hyvien lintuhavisten kunniaksi - lajimäärä 94. Diversiteettiä oli majapaikoissa monenmoista: sammakoita, lepakoita, liskoja, gekkoja ja erilaisia hyönteisiä. Ruokatilán baarissa päivysti usein yksi pitkähäkö käärme, jonka lajinmäärittäminen jäi auki.

13.11. Tikkavanga ja ruskokyyhkyräkkä

Oli kiva herätä aamulla pöllösten huhuiluun ja jo aamuhämärissä linnut alkoivat laulamaan innokkaasti. Aamupalan jälkeen siirryimme taas veneisiin ja ajoimme puolisen tuntia eteenpäin rannikkoa pitkin. Maihinnousu hiekkarannalle, josta lähti polku metsään ja pidemmälle metsän kätköissä olevalle laidun- ja riisiviljelmäalueelle. Tuo aukio oli hyvin harvinaisen tikkavangan (Berniers Vanga) tunnettu reviiri. Meni noin puoli tuntia ennen kuin laji löytyi, koiras tuli hyvin näkyviin mutta naaraasta joku näki vain vilahduksen. Yksi tärkeimmistä avainlajeista tuli nähtyä upeasti.

Aukio oli myös hyvä paikka havaita muita lajeja. Tuo kohta ja majapaikkamme takana oleva pieni pelto kuulunevat ehkä maailman harvinaisimman petolinnun Madagaskarin Serpent Eaglen saalistusalueisiin. Opas oli havainnut lajin viimeksi noin 3 kk aiemmin. Majapaikan pihasta on myös vanhoja havaintoja 2-3 v takaa toisesta megararista Red Owlistä. Mahdollisuudet havaita noita lajeja ovat rinnastettavissa lottovoittoon tai vaihtoehtoisesti monipäiväiseen metsäretkeen läheisille vuorille. Paluumatkalla näimme ruskokyyhkyräkkäparin (Brown Mesite) hiippailevan hiirulaisten lailla aivan jalkojen vieressä ja suomumarhen uudelleen. Iltapäivällä siestaa, uintia ja lepäilyä, illalla yöretki jolloin havaittiin mm. Masoala Sportive Lemur ja Woolly Lemur. Satojen rapujen ja muiden otusten lisäksi kaikenlaista muuta nähtävää vilisti rannan tuntumassa. Lajimäärä kohosi jo yli 100

Kuva (Armel). Brown Mesite, ruskokyyhkyräkkä

14.11. Lazy day - lomafiiliksiä,

Aamuretki lähimetsiin, tavoitelajit oli jo hoidettu ja otimme iltapäivän iisisti nauttien rantaelämästä ja lepäilystä. Madagaskarinvarpushaukka (M. Sparrowhawk) löytyi hienosti oksalta ja jonkinmoisena yllärinä raitatuulihaukka (Banded Kestrel) saalisteli aivan hotellialueen pihassa. Madagaskarinrosvohaukka (Harrier Hawk) nähtiin pariin otteeseen lentämässä aukion yli. Serpenttistaiji ei kantanut hedelmää odotetusti. Yöretki lähimetsän laidalle - ei uusia lemuri-lajeja.

Kuva (Armel) Berniers vanga, tikkavanga Masoalassa

15.11. Toinen rento päivä

6.30 aamulla uudelleen tikkavangan reviirille ja onnistuimme näkemään myös naaraan hyvin ja samalla löytyi jo kolmas kypärävanga pesällään. Valkokurkkusileppi (Oxylabes) nähtiin vihdoinkin hyvin. Iltapäivä peltostaijia ja lörväilyä.

Ajankäytöllisesti kohteella oli yksi päivä ”liikaa”, mikä johtui lentoaikatauluista - lähikaupunkiin on vain harvoja lentoyhteyksiä. Rommi oli loppunut baarista, käärme edelleen maisemissa. Masoala äänestettiin lopussa koko retken ylivoimaisesti mukavimmaksi ja mieleenpainuvimmaksi paikaksi.

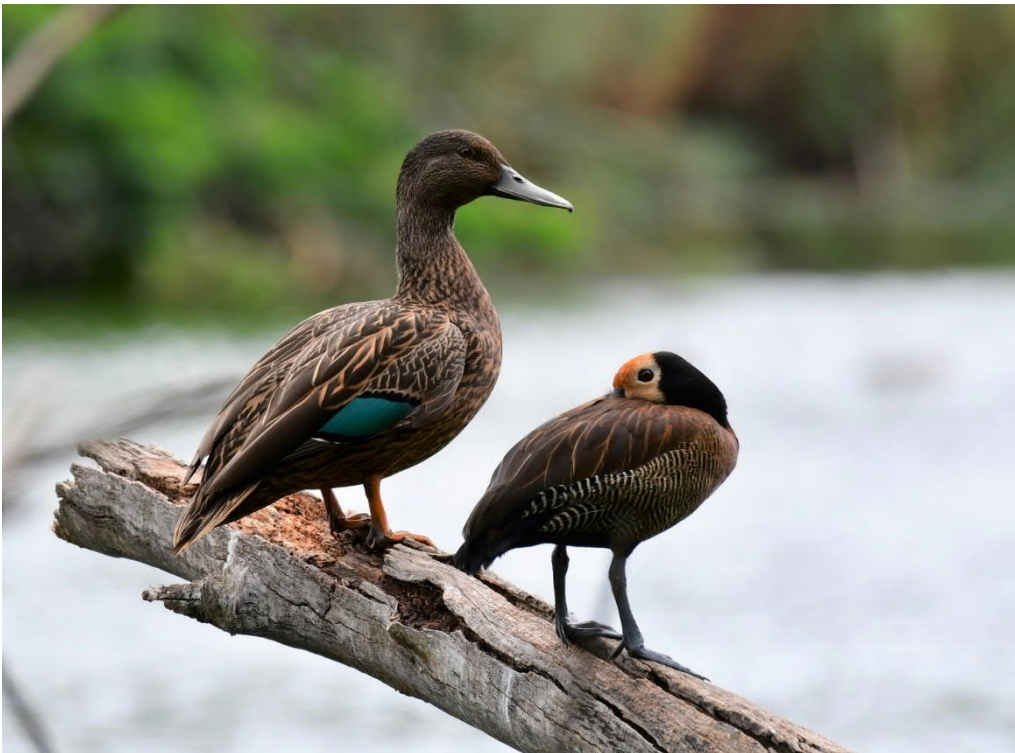
16.11. Pako paratiisista

alkoi klo 6.30 aamupalan jälkeen, kamat veneeseen ja kokka kohti Nosy Mangabe - nimistä suojelusaarta, joka on kuuluisa yömaki Ai-ain suojelukohteena. No päiväsaikaan niitä on mahdoton nähdä, mutta saaren poluilta näimme kaikenlaista kivaa. Lounaspaketti syötiin hulppeissa maisemissa hienosti pöytäliinan päältä. Variniminen puoliapina nähtiin hienosti, kuten upeita sammakoita ja mestarillisesti naamioituneita liskoja. Retken ainoa muuttohaukka saalisteli saaren kupeessa

hetken. Iltapäivän lento Tanaan oli aikataulussa, ja hämärtyvässä illassa taas nokihaukka kentällä hienosti. Hotelli Belvedere sijaitsi keskustassa kukkulan laella, mistä oli upeat näkymät yli kaupungin. Lajimäärä 107 ja edelleen kaikki avainlajit hoidettuna.

17.11. Pitkä ajopäivä

Lähtö vasta 8.00, sitä ennen hotellin terassilta Madalla harvinainen pikkukiitäjä retkenpinnaksi. Aamun retkikohteena kaupungin ytimessä oleva suojeltu järvi Lake Tsarasaotra, jossa paljon haikaroita (mm. valkorääkkähaikaroita) ja vesilintuja. Madagaskarinsorsa (Meller's Duck) löytyi helpohkosti samoin kuin 4 pikkutavia.

Kuva (Armel) Meller's duck ja White-Faced Whistling-duck

Järvellä oli muutamia paikallisia kalastajia, mutta muuten kohde on rauhallinen keidas vilkkaan kaupungin keskellä. Pitkä ajo Antsirabeen ja hotelliin (Les Chambres Du Voyageur) vähän ennen hämärän tuloa. Antsirabe on suurehko kaupunki Antananarivon eteläpuolella, joka toimi vain yhden yön pysäkkinä matkalla etelään.

18.11. Kurppakomppaus ja Ranomafana

Aikainen lähtö Antsirabesta ja pitkä ajo kohti Ranomafanaa. Matkalta Armel tiesi yhden pienen kosteikon, jossa Madagaskarinkurppa oli tavattu säännöllisesti. Laji on vähentynyt huolestuttavasti, koska lähes kaikki sopivat kosteikot on raivattu riisiviljelmiksi. Kohde oli moniosainen kosteikkoalue, josta ei aluksi tuntunut löytyvän mitään. Onneksi reunimmaisesta juotista pärähti yksi otus lentoon ja lensi

suoraan kohti. Kari onnistuikin saamaan otuksesta hyviä lentokuvia! Saavuimme myöhään iltapäivällä Ranomafanan puistoon, missä harrastimme linturetkelyä päätien varsilta. Mm madagaskarinsieppo (Ward's Flycatcher) näyttäytyi hyvin. Majoittuminen kivaan hotelliin kolmeksi yöksi (Centrest Hotel). Ranomafanan kansallispuisto sijaitsee saaren kostean itäosan vuoristosademetsissä, noin 300 km etelään pääkaupungista ja Andasibestä. Tutustuimme metsäalueeseen (Vohiparara Trail 1100–1200mpy) ja alempana retkeilimme lähinnä päätien varrella nähdessä mm. harvinaisen madagaskarinmetsäkutojan (Forest Fody).

Kuva (Kari Haataja) Madagaskarinkurppa.

19.11. Upea ja osin märkä retkipäivä Ranomafanassa

Tästäkin tuli erinomainen päivä. Lähdimme liikkeelle aamuvarhaisesta lounaspaketit mukana. Aluksi ajoimme Vohiparara-polun päähän ja heti polun alussa pittamarhi esittäytyi. Polun varrelta löytyivät myös mm ruskovanga (Rufous vanga) ja sininokkavanga (Pollen's Vanga), vähälukuinen metsäkutoja,, punajalkakuku (Red-fronted Coua). Kuljimme koko aamun saman polun eri haaroja ylös ja alas ja näimme erittäin upeasti paikallaan laulavan ruskomarhen (Rufous-headed Ground Roller), viidakkosieppokertun (Dark Newtonia), 3 rotkotaskun (Forest Rock-thrush) pesää, samettiasityn ja helttamesitin (Common Sunbird Asityn).

Kuva (Armel). Ruskomarhi

Madagaskarinmetsäkerttunen, tuo kaikkien kähmyilijöiden äiti (Brown Emutail), oli aivan hiljaa. Polulta opas kuuli madagaskarinkanahaukan (Henst Goshawk), mutta ryhmän jäsenet eivät ehtineet sitä noteerata. Madagaskarin varpushaukka nähtiin saalis kynsissä polulta pienen hetken. Lounastauon jälkeen uusi lyhyt metsäkeikka ja iltapäivän päätteeksi suuntasimme järvelle, jossa oli kosteikkokerttusen (Grey Emutail) pesimäalue ja muutakin mielenkiintoista. Osoittautui, että järvelle päästäksemme tuli kavuta aikamoinen rinne ylös. ”Järvi” olikin joen mutkassa oleva umpeenkasvanut suvanto, joka kaiken kukkuraksi oli palanut osin pari viikkoa sitten. Laskeuduimme kukkulan toisella puolen olevalle paloalueen reunalle ja soitimme Emutailin ääntä. Yllättäen yksi lintu oli säästynyt tuolla kohteella palosta ja lauloi näkyvästi vieressämme. Pieni harmaa harsupyrstöinen Grey Emutail herätti paljon riemua. Ja samalla madagaskarinsorsa lensi myötävalossa siipipeilit välkkyen. Jatkoimme matkaa luhdan palamattomalle osalle ja kaikkien odotusten vastaisesti madagaskarinluhtakana vastasi heti atrappiin ja kömpi näkyvästi esille. Rosvohaukka huusi metsän laidasta ja ukkonen jyrisi uhkaavasti. Piti palata kiireesti bussille mutta voimallinen ukkoskuuro yllätti hitaammin taapertavat. Aulikki voitti tämänpäiväisen märkä T-paita kisan ylivoimaisesti. Hotelliin kuivaamaan varusteita ja iltayöstä vielä yöretki päätien varteen. Madagaskarinsarvipöllö lennähti aivan viereen ja oli hetken ihailtavissa lamppujen loisteessa. Nisäkkäitä pari uutta lajia, ja tipujen kokonaislajimäärä jo 124.

Kuva (Armel). Madagaskarinluhtakana

20.11. Sinnikästä etsintää Ranomafanassa

Päivä oli tarkoitus käyttää pääosin muutaman puutelajin etsimiseen samoilta Vohipararan polulta. Tiedossa oli useita metsäkerttusen reviirejä, joilla soittelimme atrappia. Jostain syystä tuo aluskasvillisuudessa mestarillisesti piileskelevä laji ei vastannut mistään, emmekä onnistuneet löytämään lajia lainkaan. Latvusmesitin (Yellow-bellied Sunbird-Asity) kanssa teimme paljon töitä ja ryntäilimme kahden esiintymispaikan välillä vähän epätietoisesti. Lopuksi Hilikka löysi latvuksesta pariskunnan joka katosi heti ja myöhemmin samalta kohdalta kuului laulua ja lintu näyttäytyikin, tosin samaan aikaan oli paikalla myös helttamesiti, joka sotki pakkaa jonkin verran. Yksi kuvattu ilmeisesti nuori koiras oli sen näköinen, ettei lajintunnistuksesta meinannut tulla aluksi tolkkua. Lounaan jälkeen uudelleen emujahtiin ja matkalla näimme aivan upeasti vihersilepin (Yellow-browed Warbler), joka edellisenä päivänä suostui vain vilahtelemaan aluskasvillisuuden kätköissä. Uusi ukkoskuuro keskeytti jahdin ja emut jäivät seuraavaan Madan keikkaan (eka ”hylsy” oli tosiaan). Myöhäinen iltapäivä nautittiin hyvän hotellin palveluksista. Hotellin pihan palmuissa pesivien palmukiitäjien pesiä kävi rosvohaukka yhtenäen verottamassa. Madagaskarin manikit (Mannakin) pesivät myös jossain pihapiirissä.

Ranomafana tuli kuitenkin lajistollisesti hyvin hoidettua ja huomenna matka jatkuu ihan erilaisiin elinympäristöihin.

21.11. Kohti kuivaa etelää.... ja Isalon kansallispuistoa

Aikaisen ja maittavan aamiaisen jälkeen pitkä ajo kohti etelää. Maisemat muuttuivat avoimiksi ja aika kuiviksi ruoho- tai viljely-ylängöiksi. Matkalla bussista näimme hienosti madagaskarinsuohaukkakoiraan ja hyvin oudolta puuttomalta paikalta rotkotaskun jonka laulu poikkesi metsäisten habitaattien linnuista. Matkalla pysähdyimme Anjan suojelualueelle (1000 mpy), joka on kuuluisa kissamakeistaan. Suojelualueen metsä oli pienehkö ja kovin kuluneen näköinen, mutta ihmisiin tottuneita makeja oli mukavasti näkösällä. Paikan mukavimmat linnut olivat madagaskarinharjalintu ja madagaskarinkaijanen (Grey-headed Lovebird), mutta muuten paikka ei linnustollisesti oikein säväyttänyt. Maastolounaan jälkeen matka jatkui ja Ambalavaon jälkeen maisema muuttui avoimemmaksi, avaraksi heinämaaksi. Horombe Plateaulle saavuttuamme teimme pari lintupysähdystä ja löysimme useita kiuruja. Myöhään iltapäivällä saavuimme Isalon kansallispuiston reunaan. Isalon kansallispuisto (800 mpy) sijaitsee saaren kuivassa eteläosassa ja on maisemallisesti hyvin upea ja kävijämäärältään Madan suosituin kansallispuisto. Päätien varrelta tupsahti pari madagaskarinpyytä näkyviin ja kävimme bongaamassa yhdestä rakennuksesta pesivän rotkotaskun (Forest Rock Thrush), alalajia bensoni. Hotelliin saapumisen jälkeen teimme lyhyen yöretken, jolla torotorokanpöllönen ja madagaskarinhaukkapöllö (White-browed Owl) näyttäytyivät upeasti. Matkapäiväksi kuitenkin yllättävän mukavasti kivoja lajeja!

22.11. Huikea lintupäivä Zombitsestä Ifatyyn.

Aikainen lähtö (4.30) ja loistokkaan hotellin (Relais de la Reine) palvelujen käyttöaste jäi alhaiseksi. 2,5 tunnin ajomatkan jälkeen saavuimme Zombitseeseen, jossa retkeilimme 2-3 paikallisoppaan kanssa. He tiesivät tarkalleen mistä ja miten tämän puiston linnut löydetään. Metsä Zombitsessa on melko korkeaa, enimmäkseen harvahkoa ja valoisaa ja metsänpohja on vaaleaa hiekkamaata. Helppokulkuisia polkuja oli runsaasti. Eteemme tulivat isokuku (Giant Coua), lännenkuku (Coquerel's Coua), koukkuvanga (Hook-billed Vanga), sirppivanga (Sickle-billed Vanga) ja sokerina pohjalla tulearantetraka (Appert's Tetraka). Pari alppitervapääskyä pyöri korkealla ja tieltä näimme vielä kaartelevan madagaskarintöyhtöhaukan (Cuckoo-Hawk). suuntasimme kohti Toliaraa. Matkalla ajoimme läpi useamman safiirikaivoskaupungin. Yhdessä kylässä bussiin ilmestyi paikallisopas ja jatkoimme matkaa, bussi pysähtyi kuivahkolla viljelyalueella ja opas alkoi huhuilemaan maastoon. Etäältä kuuluikin vastaus ja suuntasimme ääntä kohden. 2-3 kyläläistä oli

aamupäivän aikana paikallistanut madagaskarinhietakyyhkyparven (Sandgrouse) ja meillä oli suhteellisen helppo työ nähdä yleensä hyvin vaikeasti tavoitettavat linnut.

Saavuimme Toliaraan, jossa söimme maittavan ja runsaan merellisen lounaan Melin suosikkipaikassa ja ajoimme lyhyen matkan takaisin päin La Table-vuoren suojelualueelle, lähellä Toliaraa. Tapasimme taas uuden paikallisoppaan, jonka opastamana jalkauduimme paahtavaan kuumaan pensaikkomaastoon etsimään kohdelajejamme eteläntöyhtökukua (Verreaux Couaa) ja isotiaisvangaa (Red-shouldered Vanga). Ensin löytyi ”viherlakkikuku” (Green-capped Coua) ja pian perään vaaleamadagaskarinkerttunen (Subdesert Brush Warbler). Isotiaisvanga-pariskuntakin löytyi melko pian ja niitä päästiin ihailemaan ja kuvaamaan hyvin lähietäisyydeltä. Matka jatkui Toliaran uudehkoa tietä kohti ilfatya ja Les Paradisier rantahotellia. Matkalla avautui hieno, osin mangroven peittämä sisälahti, jossa runsaasti kahlaajia ja pari madagaskarinhaikaraa (Humblot’s Heron). Hotellilla oli päivällisen jälkeen musiikkiesitysikin, mutta me syvennyimme pitkään iltahuutoon ja upean päivän lajimäärä oli koko retken korkein (71). Retkipinnoja jo 156. Tässä oivallisessa merenrantapaikassa vietimme seuraavat kaksi yötä.

23.11. ”Reunala-reserve” ja pyrstömarhi

Taas aikainen herätys ja klo 5 istuimme bussissa 20 minuutin ajomatkalla yksityiselle suojelualueelle, Reniala Forest Reserveen. (Tunnetaan nykyisin nimellä Reunala.) Täällä on jäljellä alueen alkuperäistä piikkipuumetsää ”spiny forest”, jolle omintakeisen ilmeensä antavat mm. apinaleipäpuut (baobab) ja hyvin monilajinen piikikäs pensaikkokasvillisuus. Tämä suojelualue ei ole suuri, vain 60 ha, mutta lähes luonnontilassa. Alue rajautuu naapurissa olevaan toiseen yksityiseen suojelualueeseen. Renialan polkuverkosto on siisti, luonto alkuperäistä ja kaikki alueen lintuerikoisuudet ovat nähtävissä täällä. Aamun tunteina näimme kaikki tärkeimmät lajit: juoksukuku (Running Coua), madagaskarintöyhtöhaukka rakensi pesää, samoin raitatuulihaukka. Sirppivanga nähtiin loistavasti pesällään, mutta etelänkiilavangan (Lafresney’s Vanga) takia jouduimme poistumaan alueelta (sähköaidasta kytkettiin virta irti) ja kävimme tsekkaamassa pesän naapurin puolelta. Arosieppokerttu (Archbold’s Newtonia) näyttäytyi niin hyvin kuin pieni ruskea lintu nyt voi pensaan latvassa näyttäytyä. Aivan upea kapistus oli pyrstömarhi (Long-tailed Ground Roller), joka paimennettiin aivan jalkojemme juureen ihailtavaksi. Kirjoittajan suosikkilintu koko matkan ajalta. Huippulaji arokyyhkyrääkkä (Subdesert Mesite) nähtiin pariin otteeseen tosi hyvin.

Kuva (Armel). Juoksukuku

Lintujen lisäksi Renialassa oli paljon muutakin nähtävää: kissamakeja, käärmeitä (3 lajia), liskoja, kameleontteja ja upeita ihmeellisiä kuivan maan kasveja ja puita. Matkalla hotelliin pysähdyimme parilla suola-altaalla ja madagaskarintylli löytyi vaivatta. Teimme myös pitkähkön kävelyn dyynien väliselle järvelle josta löytyi ehkä retken yllättävin havainto: 3 asianpääskykahlaajaa lähti lähes jaloista lentoon. Armelin mukaan lajista on joitakin aiempia havaintoja Madagaskarilta, ja meidän jälkeemme alueella vieraillut Birdquestin porukka näki kaksi yksilöä. Järvellä oli runsaasti pikku-uikkuja ja pikkuflamingoja. Kääpiöhuitin komppaus ei tuottanut tulosta. + 37 C, kuumaa!! Päivän kulutimme hotellilla merelle kiikaroiden, uima-altaasta nauttien ja rantalintuja katsellen. Vesa, Timo ja Kari lähtivät vielä taksilla Toliaran satamaan staijaamaan mahdollista tropiikkilintua, mutta onni ei ollut tällä kertaa myötä. Osa ryhmästä palasi takaisin Renialaan iltaretkelle, jossa oli mahtavaa kiireettömästi ilman lajipaineita tutustua tuon upean alueen muuhun lajistoon (tanrekit, makit, käärmeet, myrkylliset hämähäkit, skorpionit, liskot, kameleontit jne.) Töyhtökukusta (Crested Coua) löytyi uuden alalajin edustaja. Valtavan hieno lintupäivä ja tavoitelajien löytäminen sujui käsittämättömän helposti. Retkenpinnasaldo jo 172!

Kuva: (Armel). Pitkäpyrstömarhi Renialassa.

24.11. Matkapäivä

Lähtö kohti Toliaraa, lyhyt pysähdys sataman kupeella kahlaajia stajaten, lento ajallaan Tanaan, lounas ja siirtyminen tuttuun Le Chato hotelliin (13.30 perillä), Iltapäivä vapaata.

25.11. Maaseudun halki Ankarafantsikaan

6.00 bussiin ja pitkä ajomatka Tanasta pohjois-luoteeseen kohti Ankarafantsikaa: 455 km, 12 tuntia! Matkalla muutamia pysähdyksiä kohokohtina välimerenhaukka, suohaukka-pariskunta ja yhden kosteikon laidalta upeasti lyhyessä ajassa 3 madagaskarinjassanaa, kurnuliejukana, afrikansulttaanikana ja 3 madagaskarinhaikaraa. Jassana on nopeasti häviämässä ja maailman kanta lienee jo alle 1 000 yksilöä, sillä pesimäkosteikot raivataan viljelykseen. Iltahämyssä puiston lähellä sijaitsevaan Blue Vanga –hotelliin; kuuma yö tiedossa + 30°C ja suihkussa puutetta vedestä.

26.11. Ankarafantsika, upea kelta-asiti ja pohjankiilavanga

Herätys 5.00, 5.30 aamupala ja suoraan puiston poluille. Kelta-asiti (Shlegel's Asity) löytyi varsin helposti kuten kirjokyyhkyrääkätkin (White-breasted Mesite). Harvalukuisen pohjankiilavangan (Van Dams Vanga) kanssa tehtiin sitten enemmän töitä: tunnettu pesä oli tuhoutunut 3 päivää aiemmin rankkasateessa, mutta pariskunta löytyi laajalta reviiriltään noin ½ tunnin etsimisen tuloksena.

Lounas puiston opastuvan ravintolassa ja iltapäivällä venekeikka järvelle jossa asusti madagaskarinmerikotkapari ja yksi nuori lintu – veneellä pääsi lintuja ihan liki. Järvellä oli upea haikarayhdyskunta jossa oli lähes 2000 lehmähaikaraa aivan upeissa puvuissaan. Järven isokokoiset krokotiilit oli ilmeisesti syöty, mutta pari nuorukaista oli kuitenkin näkyvissä. Tärkeät tavoitelajit hoituivat helpohkosti. Iltahuudon aikaan kuului tornipöllö, joka onnistuttiinkin paikallistamaan yhdestä isosta lähipuusta.

Kuva (Amel). Lehmähaikara juhlapuvussaan on upea ilmestys.

27.11. Makeja, kosteikkoja ja kuumaa...

Porukka jakautui kahtia, Ilpo ja Aulikki lähtivät onnistuneelle lemuriretkelle (5 lajia) puistoon ja muu porukka kierteli puiston ulkopuolisia kosteikkoja ilman ihmeellisempiä lintuhavaintoja. Kelta-asitin reviirillä käytiin uudelleen, jolloin toinenkin pari löytyi ja linnut asettuivat aivan huikeasti kuvattavaksi! Lounas jälleen puiston ravintolassa ja iltapäivä lörväilyä kuumuudessa. Ilpon ja Ekin kyläkeikka veti vesiperän: vaalipäivän takia oluenkin myynti oli kielletty. Kuuma ja hikinen yö.

Kuva (Armel). Coquerel's Sifaka Ankarafantsikassa

Kuva (Armel) Kelta-asiti esittäytyi todella hyvin.

28.11. Betsiboka-delta ja Mujanga

Aikainen lähtö (5;00) kohta Mujangaa johon saavuttiin noin 8.30. Kaupungin laitaosista hyppäsimme pikaveneeseen (200 hv) ja teimme lähes kolmituntisen venekeikan Betsiboka – joen suistoon. Vesi on laajalti värjäytynyt punaiseksi siihen liuenneen maa-aineksen takia. Kaksi vaikeaa kohdelajia: madagaskarinpyhäiibis ja madagaskarintavi. Ensimmäinen löytyi ensiksi lennosta ja myöhemmin lietteiltä ihan kuvaus etäisyydeltä. Tavin suhteen emme olleet onnekkaita – nousuvesi oli ilmeisesti jo peittänyt ravintokohteet ja vähälukuiset linnut ovat tähän aikaan pääosin pesillään mangroven kätköissä vaikeasti havaittavissa. Kahlaajalajisto oli kuitenkin monipuolinen ja myös arabianpikkutiioja näkyi muutamia. Lounas merenrantahotellin ravintolassa oli aivan mahtava (hummeria, rapuja, tuoretta kalaa ym). Yllättäen myös tavallisen varpusen ilmaantuminen retkipinnaksi nosti hymyn huulille. Päivällä siestaa omassa hotellissa ja lyhyt iltapäiväretki läheiselle järvelle, joka ei tällä erää tuottanut liejukanaa kummempaa. Iltahuudon myötä Madagaskarin kokonaislajimääräksi todettiin erilaisten tarkistuslaskentojen jälkeen 190.

29.11. Matkapäivä

Aamulento Tanaan. Käynti markkinoilla ja kaupoissa, pizzalounas tutussa paikassa ja ajo Belvedere-hotelliin, ei havainnointia. Hieno ilta-ateria, istuskelua terassilla ja relaa.

30.11. Kotia kohti

Aamupäivä vapaata, lounas vielä hotellissa ja kuljetus kentälle. Armelille hyvästit ja suuret kiitokset! Kone lähti ajoissa kohti Nairobi jossa iltamyöhällä 4 tunnin odotus. Yölento Dohaan.

1.12. Dohan autiomaakentältä kuitenkin 4 lajia (mm. palmukyyhky retken lajiksi) Lento oli ajallaan kotimaassa , pikkupakkasta ja pari senttiä lunta. Hieno keikka, Kiitos Kuvausmatkat, Armel ja matkakumppanit.

Matkamme lintulajit

Havaitsimme yhteensä 190 lintulajia, joka ylitti ennakkovalmistelujen luomat odotukset. Madagaskarin 118 endeemistä havaitsimme 100 lajia (85%), nämä lajit on alla olevaan lajiluetteloon merkitty tunnuksella END. Lisäksi lähes endeemejä (NE) oli 18.

White-faced Whistling-Duck (*Dendrocygna viduata*), havaittiin 8 päivänä yht noin 270 yksilöä.

Fulvous Whistling-Duck (*D. bicolor*). Vain yksi havainto ylilentävästä Masoalasta.

African Pygmy-Goose (*Nettapus auritus*), 3 paria Ankarafantsikan eteäpuolisella kosteikolla.

Hottentot Teal (*Anas hottentota*), 4 yksilöä Tsarasaotra-järvellä.

Mellers Duck (*A. melleri*), 5 Tsarasaotra-järvellä ja yksi Ranomafanan lähellä END.

Red-billed Duck (*A. erythrorhyncha*), 7 päivänä yhteensä 460 yks.

Helmeted Guineafowl (*Numida meleagris*). Masoalassa muutama villiintynyt yksilö, Vieraslaji.

Madagascar Partridge (*Megaroperdix magarensis*). Tanan lentokentällä 1 ja Isalon lähellä pariskunta. END.

Lesser Flamingo (*Phoenicopatias minor*). 102 Ifatyssa ja 12 Betsiboka-joella.

Little Grebe (*Tachybaptus ruficollis*). Ifatyn järvellä 30, oma alalaji.

Madagascar Grebe (*Tachybaptus pelzelni*). END. Madagaskarinuikku on jatkuvasti harvinaistuva laji. Näimme vain yhden linnun Mantadian kansallispuiston lammella.

Kesykyhky: yleinen kylissä ja kaupungeissa.

Malagassy Turtle-Dove (*Streptopelia picturata*). 8 päivänä, yhteensä 13 kpl.

Namaqua Dove (*Oena capensis*) Etelässä yleinen kuivilla alueilla, 7 päivänä noin 65 yks.

Madagascar Green-Pigeon (*Treron australis*) END. Sademetsäalueelle 5 päivänä yht. 13 yks.

Madagascar Blue-Pigeon (*Alectroenas madagascarensis*), END. 4 päivänä yht 5 yks.

White-breasted Mesite (*Mesitornis variegatus*) END. Ankarafantsika 4 linnun parvi.

Brown Mesite (*M. unicolor*) END. Pari Masoalassa. Näimme upeasti tuon vaikeasti havaittavan lajin.

Subdesert Mesite (*Monias benschi*), END. Renialassa pari.

Madagascar Sandgrouse (*Pterocles personatus*), END. 10 Toliaran pohjoispuolisilla viljelyalueella.

Crested Coua (*Coua cristata*), END. Tämä puissa viihtyvä kuku näyttäytyi kolmena päivänä Masoalan ravintolan lähipuissa ja toisten alalajien edustajia Renialassa ja Ankarafantsikassa.

Verreaux's Coua (*Coua verreauxi*), END. Toliara, La Tablen kuumen pensaikkomaan kierroksellamme näimme 2 yksilöä.

Blue Coua (*Coua caerulea*), END. Sinikukua tavattiin Andasiben-Mantadian alueella, Masolassa ja Ranomafanassa yht 14 yksilöä.

Green-capped Coua, (*Coua ruficeps olivaceiceps*), END. Kuivien alueiden kuku. Näimme 3 alalajin olivaceiceps edustajaa Renialassa kuivassa ja paahteisessa pensaikossa ja toisen alalajin Red-capped Coua Ankarafantsikassa (8 yks). HBW:ssä lajit ovat omina lajeinaan.

Red-fronted Coua (*Coua reynaudii*), END. Yksi yksilö nähtiin Andasibessä ja Ranomafanassa kuultiin kahdesti.

Coquerel's Coua (*Coua coquereli*), END. Tämän kuivien metsien kukun onnistuimme näkemään lyhyellä käynnillämme Zombitsen kansallispuistossa ja yhden kuulimme Ankarafantsikassa.

Running Coua (*Coua cursor*), END. Näimme Ifatyn Reniala forestissa 4yks.

Giant Coua, (*Coua gigas*), END. Vain yksi yksilö Zombitsessa.

Red-breasted Coua (*Coua serriana*), END. Tämä kukulaji oli ennakkotietojen mukaan harvinaisuudestaan johtuen vaikeimmin havaittava Madagaskarin kukuista. Andasibessä onnistuimme näkemään lajin hyvin ja Masoalassa ääntelyä kuului päivittäin.

Madagascar Coucal (*Centropus toulou*), NE. Lähes päivittäin yht. 85 yksilöä. Yleinen ääni erilaisissa habitaateissa.

Madagascar Cuckoo (*Cuculus rochii*), END. Havaittiin 14 päivänä, Yht. 20 yksilöä, Näköhavaintoja muutama, yleinen laulaja metsäympäristössä.

Collared Nightjar (*Caprimulgus enarratus*), END. Kaksi lintua pesillä Andasiben alueella. Pesät olivat ison kasvin lehtiruusukkeeseen päällä. Lajin soidinääntely on edelleen tuntematon.

Madagascar nightjar (*C. madagascariensis*), Yleinen ääntelijä metsäympäristöissä, 10 päivänä, noin 25 yks.

Madagascar Spinetailed Swift (*Zoonavena grandidieri*), END. 8 päivänä yht. 65 yksilöä

Alpine Swift (*Apus melba*) 1-2 yksilöä Zombitsen taivaalla.

Madagascar Black Swift (*Apus balstonii*), NE. Etelässä yleisempi, 10 päivänä, yhteensä 25 yks.

Little Swift (*Apus affinis*), kahtena päivänä Antananarivon Beldeveren hotellin terassilta muutama yksilö kaupungin yllä.

African Palm Swift (*Cypsiurus parvus*). Yleinen monin paikoin, missä vain palmuja kasvaa. 14 päivänä, yht. yli 120 yks.

Madagascar Flufftail (*Sarothrura insularis*), END. Andasibessä kuulumme kaksi ja näimme vilauksen yhdestä: lintu juoksenteli salamavauhtia atrappimme innoittamana, Ranomafanassa, Vohiparara-polulla kuulumme lisäksi 2-3 lintua.

Madagascar Wood Rail (*Mentocrex kioloides*), END. Näimme kaksi lintua Analamazaotran suojelualueen tuntumassa Andasibessä ja kuulumme yhden Masoalassa. Nimensä mukaisesti kyseessä on aito metsälaji.

Madagascar Rail (*Rallus madagascariensis*), END. Kosteikkoja raivataan Madagaskarilla viljelysmaiksi ja kosteikkolajit ovat hätää kärsimässä, niin myös Madagascar Rail. Näimme yhden linnun Ranomafanan lähistöllä.

White-throated Rail (*Dryolimnas cuvieri*), NE. Löytyi heti helposti Andasibestä päätien varren jokivarresta. Yksi nähtii Masoalassa ja laji kuultiin myös Ranomanassa.

Common Moorhen (*Gallinula chloropus*), kuutena päivänä yhteensä 23 yks.

Allens Gallinula (*Porphyrio alleni*). Ankarafantsikan lähellä olevalla järvellä komea juhlapukuinen lintu ja yksi lyhyesti Ankarafantsikan veneretkellä.

African Swamphen (*P. madagascariensis*). 1 Ankarafantsikan läheisellä järvellä.

Black-winged Stilt (*Himantopus himantopus*). Näimme yhteensä 14 yksilöä Ifatyssä.

Grey Plover (*Pluvialis squatarola*). 3 päivänä yhteensä 6 yksilöä Ifatyn rannoilta

Greater Sand-Plover (*Charadrius lechenaultii*). 6 veneestä määritettyä Betsibokan veneretkeltä, Todennäköisiä useita kymmeniä lisäksi.

Lesser Sand-Plover (*C.mongolus*). Yksi pystytettiin määrittämään veneestä Betsibokassa kaukoputkella.

Kitliz's Plover (*C. pecuarius*). Ifatyn rannoilla 3 päivän aikana noin 60 lintua

Common Ringed Plover (*Charadrius hiaticula*). Tyllejä oli Ifatyn rantamilla laskujemme mukaan vähintään 6.

Madagascar Plover (*Charadrius thoracicus*), END. Yksi lintu löytyi helposti suola-
altaiden laitamilta ja oli myös kuvattavissa.

Three-banded Plover (*C.tricollaris*). Yksi kurppakosteikolla ja yksi Ifatyssä.

White-fronted Plover (*Charadrius marginatus*). Näimme vain yhden yksilön Betsiboka venekeikalla.

Greater Painted-snipe (*Rostratula benghalensis*) Vesan riisiviljelyksiltä löytämä lintu jäi retken ainoaksi havainnoksi.

Madagascar Jassana (*Actophilornis albinucha*), END. Löysimme onnekkaasti 3 lintua Ankarafantsikan läheiseltä järveltä. Nykyisin hyvin vaikea laji ja kanta hälyttävästi vähentynyt.

Whimbrel (*Numenius phaeopus*). Yleinen rannikolla. Yhteensä 140 yksilöä, 5 päivänä.

Eurasian Curlew (*Numenius arquata*). Ifatyn eteläpuolella yksi havainto.

Ruddy Turnstone (*Arenaria interpres*). Masoalassa 1 ja noin 15 Ifatyssa.

Curlew Sandpiper (*Calidris ferruginea*). 4 Ifaty ja Betsiboka

Sanderling (*C.alba*). Ifatyn rannoilla yht. 12.

Little Stint (*C.minutilla*). vain yksi määritettiin Ifatyn rannalta.

Madagascar Snipe (*Gallinago macrodactyla*), END. Matkalla 1 yks hienosti Armelin paikasta. Vähälukuinen nykyisin.

Terek Sandpiper (*Xenus cinereus*). Kim näki Ifatyssä yhden ja Betsibokassa veneestä noin 10.

Common Sandpiper (*Actitis hypoleucos*). 9 päivänä, yht. 16 lintua.

Common Greenshank (*Tringa nebularia*). Valkovikloja osui eteemme neljänä päivänä noin 17 yksilöä.

Marsh Sandpiper (*T. stagnatilis*). Ifatyssä havaittu 1 yks kahtena päivänä.

Madagascar Buttonquail (*Turnix nigricollis*), END. Ainoa havainto oli Zombitsessä hyvin nähty lintu.

Madagascar Pratincole (*Glareola ocularis*), END. Masoala päivittäin muutama yksilö, matkalla etelään jokivarressa 10 lintua kosken kuohuissa.

Oriental Pratincole (*G. maldivarum*). Retkemme yllättävin havainto: 3 yksilöä lähti edestä lentoon Ifatyn lähellä olevalta järveltä. (Vain muutamia havaintoja Madagaskarilta)

Common Tern (*Sterna hirundo* + sp). Kalatiiroja ja sen näköisiä oli iso parvi Ifatyn riutoilla (yli 100), Betsibokan venekeikalla myös 10 määritettyä.

Saunders Tern (*S. saundersi*). 3 lintua nähtiin hyvin Betsibokan venekeikalta.

Caspian Tern (*Hydroprogne caspia*). 1 lintu määritettiin Ifatyn rannalta.

Lesser Crested Tern (*Sterna bengalensis*). Yleinen Masoalassa (150) , – töyhtötiiralajeja myös Ifatyssä kaukana merellä ja 25 Betsiboka risteilyllä.

Greater Crested Tern (*S. bergii*). Masoalassa 1 Ifatyssä 2 ja Betsibokassa 1.

Reed Cormorant (*Microcarbo africanus*). 1 Ankarafantsikan järvellä.

Gray Heron (*Ardea cinerea*), vain yksi lintu Ifatyssä

Humblot's Heron (*A.humblotii*). Ifatyssä 3 lintua ja Ankarafantsikan läheisellä järvellä 3.

Purple Heron (*A.purpurea*). 7 päivänä yht. 18 lintua.

Great Egret (*A.alba*). Yleinen, 12 päivänä yht. yli 100 lintua.

Dimorphic Egret (*Egretta dimorpha*), runsaslukuinen viljelyksillä ja rannikolla, kahta värimuotoa, 15 päivänä yht. yli 400 lintua.

Black Heron (*E.ardesiana*). 5 päivänä, yht. 36 lintua

Western Cattle Egret (*Bubulcus ibis*). Yksi näkyvimpiä lintuja: 13 päivänä yht. yli 3500 lintua.

Hammerkop (*Scopus umbretta*). 4 päivänä, yht. 15 lintua.

Squacco Heron (*Ardeola ralloides*). 5 päivänä, yht.111 lintua.

Malgassy Pond-Heron (*A. idae*), END. 7 päivänä, yht. 26 lintua.

Striated Heron (*Butorides striata*). Laajalle levinnyt, yleinen kosteikkojen ja riisipeltojen reunusten pieni haikara. Havaitsimme lajin 14 päivänä, yhteensä 30 kpl.

Little Bittern (*Ixobrychus minutus*) alalaji *podiceps*. 2 yksilöä Ifatyn järvien tiheistä kasvustoista lähti lentoon.

Black-crowned Night Heron (*Nycticorax nycticorax*). Yöhaikara on myös Madagaskarin pesimälintu. Havaitsimme 3 paikassa, yht. 30 lintua.

Madagascar Crested Ibis (*Lophotibis cristata*), END. Havaitsimme hautovan emon kolmessa eri pesässä (Andasibe ja Ranomafana) ja yhden jokivarresta lentoon lähteneen. Voimakkaasti vähenevä laji.

Malagassy Sacred Ibis (*Threskiornis bernierii*), NE. Vain yksi lintu Betsiboka – venereissulla. Aldabralla ja Madalla pesivä laji on hälyttävästi taantunut. Noin 1500 yksilöä enää jäljellä. Pesii länsirannikon mangrovemetsissä.

Madagascar Harrier-Hawk (*Polyboroides radiatus*), END. Havaittiin 6 päivänä ja noin 9 yksilöä.

Madagascar Cuckoo-Hawk (*Aviceda madagascariensis*), END. Tämän harvinaisen haukan näkeminen on tuurista kiinni. Havaittiin peräti neljänä päivänä (Zomitse-Reniala- Ankarafanstika).

Madagascar Harrier (*Circus macroscleus*), NE. Koiras esittäytyi upeasti tien varrella Anjan lähistöllä ja pari matkalla Ankarafantsikaan.

Frances's Sparrowhawk (*Accipiter francesiae*). Ranomafanssa havinnot 3 linnusta.

Madagascar Sparrowhawk (*Accipiter madagascariensis*), END. Tämä lienee harvinaisin jättisaaren *Accipiter*-haukoista. Näimme vain Masoalassa ja toisen Ranomafanassa.

(Henst's Goshawk, *A.henstii* – vain opas havaitsi äänestä Ranomafanassa, jäi ryhmältä määrittämättä)

Yellow-billed Kite (*Milvus aegyptianus*), havaittiin 15 päivänä yht. yli 120 lintua.

Madagascar Fish-Eagle (*Haliaeetus vociferoides*) END. Tätä äärimmäisen uhanalaista lajia (noin 100 paria ja 280 yksilöä) näimme Ankarafanstikan järvellä. Pesivä pari ja yksi nuori lintu oli hyvin kuvattavissa veneestä.

Madagascar Buzzard (*Buteo brachypterus*), END. Näimme yhteensä 29 yksilöä eri puolilla maata.

Torotoroka Scops Owl (*Otus madagascariensis*), END. Isalo 1, Ifaty 1+Ä ja Ankarafantsika Ä.

Rainforest Scops Owl (*Otus rutilus*), END. Havaittiin 8 päivänä, ainakin 13 eri yksilöä. Masoalassa äänessä hotellin kupeella.

Western Barn Owl (*Tyto alba affinis/hypermetra*). Ainoa havainto oli Blue Vanga hotellin pihapiiristä.

Madagascar Long-eared Owl (*Asio madagascariensis*), END. Näimme paikallisen sarvipöllön Anadasibessä ja Ranomafanassa.

White-browed Hawk-Owl (*Ninox supercilialis*), END. Tämän endeemin pöllön näimme kahdesti päivääikaan: ensin Isalon yöretkellä ja toisen Zombitsessa.

Madagascar Cuckoo-Roller (*Leptosomus discolor*), NE. Kuroli on kuuluva laji ja on helpommin näkösällä etelä harvoissa metsissä. Havaittiin 9 päivänä ja yli 20 yksilöä.

Madagascar Hoopoe (*Upupa marginata*), END. Tämän harjalinnun laulu poikkeaa totaalisesti harjalinnun puputuksesta. Havaittiin etelässä ja lännessä 5 päivänä yht.13 lintua.

Madagascar Pygmy Kingfisher (*Ceyx madagascariensis*), END. Näimme Andasibessä yhden ja Ankarafantsikassa yöretkellä yhden nukkuvan.

Madagascar Kingfisher *Alcedo vintsioides*), NE. Melko yleinen. Näimme lajin 16 päivänä eri puolilla reittiämme, yht. 35 lintua.

Olive Bee-eater (*Merops superciliosus*). Näimme yhteensä yli 100 yksilöä eri puolilla reittiämme, havaittiin 16 päivänä.

Broad-billed Roller (*Eurystomus glaucurus*). Havaintoja 11 päivältä ja 34 yksilöstä.

Short-legged Ground-Roller (*Brachypteracias leptosomus*) END. Anadasieessä 2 lintua ja Masolassa 1.

Scaly Ground-Roller (*Geobiastes squamiger*). Andasibessä 2 ja Masoalassa 1.

Pitta-like Ground-Roller (*Atelornis pittoides*), END. Näimme lajin hyvin sekä Andasibessä että Ranomafanassa.

Rufous-headed Ground-Roller (*Atelornis crossleyi*), END. Ranomafanan Vohipararapolulla näimme laulavan linnun tosi hyvin ja lisäksi kuulumme pari yksilöä.

Long-tailed Ground-Roller (*Uratelornis chimaera*), END.
Matkamme ehdottomia toivelajeja Ifatyssa. Lintu nähtiin aivan Renialan suojelualueella.

Madagascar Kestrel (*Falco newtoni*), NE. Yleinen ja runsaslukuinen. Kirjasimme muistiin yhteensä 76 yksilöä 16 matkapäivänä.

Banded Kestrel (*Falco zoniventris*), END. Masoalassa kahtena päivänä ja Renialassa suojelualueella.

Eleonora's Falcon (*F.eleonorae*). Yksi matkalla Ankarafantsikaan.

Sooty Falcon (*F. concolor*). Nähtiin kahdesti Antananarivon lentoasemalla, pari todennäköistä määrittämätöntä bussimatkojen varrelta.

Peregrine (*F. peregrinus*). Ainoa havainto Nosy Mangabe- saaren kupeesta saalistavasta linnusta.

Greater Vasa-Parrot (*Coracopsis vasa*), NE. Näimme yhteensä 15 isomustakaijaa, 6 retkipäivänä. Pikkumustaa selvästi vähälukuisempi.

Lesser Vasa-Parrot (*Coracopsis nigra*), NE. Edellistä yleisempi: 95 lintua, 14 retkipäivänä.

Grey-headed Lovebird (*Agapornis canus*), END. Anjassa, Ifatyssä ja Ankarafantsikassa yhteensä 13 yksilöä.

Velvet Asity (*Philepitta castanea*), END. Tämän metsän hämärien sisäosien linnun näimme Andasibessä, Masoalassa ja Ranomafanan Vohiparara-polulla, yht. 9 yksilöä.

Schlegel's Asity (*P. schlegeli*), END. Ankarafantsikassa 2 paria upeasti pesän rakennuspuuhissa.

Common Sunbird-Asity (*Neodrepanis coruscans*), END. Koiras Ranomafanassa..

Yellow-bellied Sunbird-Asity (*Neodrepanis hypoxantha*), END. Ranomafanan Vohiparara-polun haarapolulla pariskunta. Ylhäällä latvuksessa hankalasti havaittava nopealiikkeinen pieni kapistus.

Madagascar Cuckoo-shrike (*Coracina cinerea*), END. Yleinen Andasibenseudulla, missä näimme yhteensä seitsemän. Masoalassa 3 ja Ankarafantsikassa 1.

Dark Newtonia (*Newtonia amphichroa*) END. Vähälukuinen itäisten sademetsien Newtonia: näimme yhden Ranomafanassa ja kuulimme pari.

Common Newtonia (*Newtonia brunneicauda*), END. Nimensä mukaisesti yleinen joka paikan newtonia, yhteensä 34 havaittua 12 matkapäivänämme. Ilmeisesti jäi vähälle huomiolle ja on todellisuudessa vielä runsaslukuisempi.

Archbold's Newtonia (*Newtonia archboldi*), END. Kuivan maan newtonia: näimme kaksi Ifatyn Reniala forestissa.

Tylas Vanga (*Tylas eduardi*), END. Näimme 4 Andasibessa ja 2 Ranomafanassa.

Red-tailed Vanga (*Calicalicus madagascariensis*), END. Hieman yleisempi vanga: havaitsimme kuutena päivänä yhteensä 7 lintua.

Red-shouldered Vanga (*Calicalicus rufocarpalis*), END. Red-shouldered Vanga on Toliaran La Tablen pensaikkomaan vähälukuinen erikoisuus, jonka maailman kanta on vain noin 350-750 yksilöä. Laji löytyi vasta 1990. Näimme yhden parin mainiosti!

Nuthatch-Vanga (*Hypositta corallirostris*), END. Tätä lajia Andasiben paikallisopas Patrice piti hankalana havaittavana – näimme vain emon ja poikasen pesällä.

Chabert's Vanga (*Leptopterus chabert*), END. näimme lajin 8 päivänä, yhteensä 16 yksilöä eri puolilla maata.

Crossley's Vanga (*Mystacornis crossleyi*), END. Metsän hämärän pohjakerroksen piileskelevä vanga, melko hankala nähdä. Onnistuimme kuitenkin Andasibessä näkemään yhden ja kuulemaan pari Masoalassa.

Madagascar Blue Vanga (*Cyanolanius madagascarinus*), NE. Andasiben alueella, Analamazaotran suojelualueella näkemämme 4 lintua jäivät matkamme ainoiksi. Masoalassa laji kuultiin pariin otteeseen.

Hook-billed Vanga (*Vanga curvirostris*), END. Anadasibe 1, Ranomafana Ä, Zombitse 1 ja Ifaty 1.

Ward's Vanga (*Pseudobias wardi*), END. Yksi ryhmästämme näki linnun Andasibessä, Ranomafanassa 3 lintua ja ääniä.

Rufous Vanga (*Schetba rufa*), END. Havaittiin 7 päivänä yhteensä 13 yksilöä.

Helmet Vanga (*Euryceros prevostii*), END. Masoalan toivelajeja. Näimme 3 pesää ja kuulimme yhden. Pirstoutunut ja nopeasti taantuva laji, jota on jäljellä arvioiden mukaan 6000-12000 yksilöä.

Bernier's Vanga (*Oriolia bernierii*), END. Tikkavanga on myös taantunut vauhdilla, maailman kannaksi arvioidaan enää 2500-9000 yksilöä. Näimme Masoalassa parin kahtena päivänä.

Sickle-billed Vanga (*Falculea palliata*), END. Näimme Ifatyn Reniala forestissa kaksi pesällään ja Ankarafantsikassa kymmenkunta lintua.

White-headed Vanga (*Artamella viridis*), END. havaittiin 7 päivänä, yhteensä noin 15 yksilöä.

Pollen's Vanga (*Xenopirostris pollen*), END. Lajin pitäisi olla kohtalaisen yleinen Ranomafanassa, mutta onnistuimme näkemään vain 3 lintua ja kuulemaan yhden.

Lafresnaye's Vanga (*Xenopirostris xenopirostris*), END. Vähälukuinen vanga, jonka onnistuimme näkemään Ifatyn Reniala forestissa, jossa emo hautoi.

Van Dam's Vanga (*Xenopirostris damii*), END. Harvinainen Ankarafantsikan laji, jonka populaation kooksi on arvioitu 1500-7000 yksilöä. Näimme yhden pariskunnan reviirillään.

Madagascar Crested Drongo (*Dicrurus forficatus*), NE. Yleinen metsälintu. Kirjasimme muistiin havaintoja yhteensä 112 yksilöstä 19 eri päivänä.

Madagascar Paradise-flycatcher (*Terpsiphone mutata*), NE. Yleinen monenlaisissa metsissä. Näimme tämän komean siepon 12 päivänä, yhteensä noin 40 yksilöä.

Pied Crow (*Corvus albus*). Yleinen etelässä kuivalla alueella. Kirjasimme muistiin yhteensä 220 lintua 11 matkapäivänä.

Madagascar Lark (*Mirafra hova*), END. Yleinen tienvarressa Horombe Plateulla, matkallamme Ranomafanasta Isaloon. Lisäksi näimme lintuja mm Antananarivon lentokentällä ja Ankarafantsikaa ympäröivillä viljelyksillä. Pensaikkoisessa elinympäristössä pesivät yksilöt poikkeavat hieman puvultaan ja laulultaan avomaa habitaattien linnuista. 8 päivänä, yht. 31 yksilöä.

Common Jery (*Neomixis tenella*), END. Yleinen, mutta jäi ehkä vähälle huomiolle. Havaitsimme jerin kuutena päivänä.

Green Jery (*Neomixis viridis*), END. Havaitsimme tämän harvinaisemman jerin kahtena päivänä Andasibessä ja 2 yksilöä Ranoamafanassa.

Stripe-throated Jery (*Neomixis striatigula*), END. Yleinen ja näkyvä laulaja latvuksissa. Havaitsimme lajin 12 päivänä yht. 37 yksilöä. Etelässä mm. Renialassa yleinen ja kuuluva.

(Subdesert Jery (*Neomixis pallidior*) edellisen mahdollinen splitti, (HBW:ssä oman lajinaan, ei IOC -laji) havaittu runsaana mm. Renialassa)

Madagascar Cisticola (*Cisticola cherina*), NE. Havaitsimme lajin 9 päivänä erilaisilla aukeilla habitaateilla. Yht. 45 yksilöä.

Malagassy Brush-Warbler (*Nesillas typica*), NE. Kosteiden metsänlajitojen lintu. Melko äänekäs. Havaintoja kertyi 7 päivänä, yht. 27 yksilöä.

Subdesert Brush-Warbler (*Nesillas lantzii*), END. 2 lintua Ifatyn alueella (La Table)

Madagascar Swamp Warbler (*Acrocephalus newtoni*), END. Nimensä mukaisesti kosteikkojen kerttunen. Näimme lajin vain kosteikoilla 5 päivänä, yht. 7 lintua.

Grey Emu-tail (*Amphilais seebohmi*), END. Todella sympaattinen kosteikkojen pieni lintu, joka kärsii elinympäristönsä raivaamisesta viljelmiksi. Lyhytsiipisenä lintuna Grey Emutail on ilmeisen kykenemätön siirtymään pitkiä matkoja. Näimme Ranomafanan lähellä 3 lintua hyvin.

White-throated Oxylabes (*Oxylabes madagascariensis*), END. Kuulimme tämän hankalasti havaittavan metsälajin Andasiben lounaspaikasta ja näimme Masoalassa yhden ja parin Ranomafanassa.

Long-billed Bernieria (*Bernieria madagascariensis*), END. Yleisin tetraka– havaitsimme sen 9 päivänä, yhteensä 20 yksilöä.

Cryptic Tetraka (*Cryptosylvicola randrianasoloi*), END. Latvalaji ja osoittautui hankalaksi. Näimme kuitenkin yhden Ranomafanassa ja kuulimme yhden laulavan Vohiparara-polulla.

Wedge-tailed Jery (*Hartertula flavoviridis*), END. Tämä tetrakanakin tunnettu laji on harvalukuinen metsälaji. Havaitsimme lajin Andasiben alueella 3 päivänä, yhteensä 9 yksilöä.

Thamnornis (SubdesertTetraka), (*Thamnornis chloropetoides*), END. 2 Renialassa.

Yellow-browed Oxylabes (*Crossleyia xanthophrys*), END. Ranomafanassa aluksi yksi todella vain vilahteleva kähmyilijä, mutta toinen yksilö reagoi atrappiin innokkaasti ja näyttäytyi mallikkaasti. Vaikeahko laji löytää ja havaita.

Spectacled Tetraka (*Xanthomixis zosterops*), END. Andasibe, Masoala ja Ranomafana, yht.14 yksilöä, 6 päivänä.

Appert's Tetraka (*Xanthomixis apperti*), END. Tulearintetraka kuvattiin tieteellisesti lajiksi vasta 1988. Sen levinneisyysalue koostuu kolmesta erillisestä kuivan metsän alueesta Lounais-Madagaskarilla ja lajin kannan on arveltu olevan vain noin 600-1500 yksilöä. Uhattu elinympäristö ja pieni kokonaiskanta ovat syitä miksi laji on luokiteltu erittäin uhanalaiseksi ja on vaarassa hävitä kokonaan. Pariskunta löytyi Zombitsesta melko helposti.

Grey-crowned Tetraka (*Xanthomixis cinereiceps*), END. Metsälaji, Vain yksi havainto Ranomafanasta.

Rand's Warbler (Tetraka) (*Randia pseudozosterops*), END. Latvalaji metsäisissä ympäristöissä, Analamazaotrassa 10 yksilöä. Laulaa näkyvästi latvuksissa, Yllättäen ei havaintoja muina päivinä.

Plain Martin (*Riparia paludicola cowani*). Madagascarin alalaji eroaa ääntelyn ja pukutuntumerkkien osalta Afrikan mantereen yksilöistä. Yläköjen jokivarsilla melko yleinen. Näimme yhteensä 32 lintua 4 päivän aikana.

Barn Swallow (*Hirundo rustica*). Ensimmäiset talvehtijat olivat jo saapuneen saaren eteläosiin. Yhteensä 14 lintua 2 päivän aikana.

.Mascarene Martin (*Phedina borbonic*), NE. Yleinen, havaintoja 14 päivänä, yht. 170 yksilöä.

Madagascar Bulbul (*Hypsipetes madagascariensis*), NE. Yleinen ja melko runsas. Näimme lähes päivittäin 5–30 yksilöä.

Madagascar White-eye (*Zosterops maderaspatanus*), END. Melko yleinen metsien ja puutarhojen lintu, 16 päivänä noin 160 lintua.

Common Myna (*Acridotheres tristis*) Pihamaina on aikoinaan istutettu Madagaskarille ja tätä nykyä se on levinnyt koko saarelle. Se kilpailee pesäpaikoista ja ravinnosta saaren alkuperäislajiston kanssa. Havaittu päivittäin ja yhteissumma noin 700 lintua.

Madagascar Starling (*Hartlaubius auratus*), END. Metsälaji, havaittiin 6 päivänä yhteensä 15 yksilöä, vähentynyt viime vuosina.

Madagascar Magpie-Robin (*Copsychus albospecularis*), END. Yleinen metsä- ja puutarhalintu. Havaintoja 18 päivänä, yht. 85 yksilöä.

Forest Rock Thrush (*Monticola sharpei*), END. Ranomafanassa löysimme alalajin sharpei asuttuja pesiä peräti 3 kpl. Isalon kansallispuistossa näimme alalajin bensoni, Näitä kahta alalajia on pidetty aiemmin erillisinä lajeina, mutta nykykäsityksen mukaan nämä erinäköiset, täysin poikkeavissa elinympäristöissä elävät ja laulutavaltaan erilaiset Rock Thrushit ovat saman lajin edustajia!? Geeniselvitykset lajiryhmän osalta käynnissä.

Malagasy Stonechat (*Saxicola sibilla*), END. Paikallinen pensastasku on melko yleinen avomailla, mutta puuttuu kuivimmasta etelästä. Näimme lajin 11 päivänä, yht 45 yksilöä. Malagasy Stonechat on hiljattain erotettu omaksi lajikseen African Stonechatista.

.

Souimanga Sunbird (*Cinnyris souimanga*), NE. Yleinen ja laajalti levinnyt. Näimme Souimangan lähes jokaisena matkapäivänä, 1–10 yksilöä / päivä.

Madagascar Green Sunbird (*Cinnyris notatus*), NE. Näimme 9 päivän aikana 22 yksilöä.

Nelicourvi Weaver (*Ploceus nelicourvi*), END. Näimme tämän hienon yksittäispareina pesivän metsäkutojan viitenä päivänä Andasibessä ja Ranoamafanassa.

Sakalava Weaver (*Ploceus sakalava*), END. Paikoin runsaslukuinen kuivassa etelässä ja lännessä missä pesii yhdyskunnissa. Ankarafantsikan reunoilla Kari laski puolessa tunnissa lähes 2000 lintua (ravinnonhaku lentoa?)

Madagascar Red Fody (*Foudia madagascariensis*), END. Yleinen ja laajalle levinnyt. Näimme tämän kauniin linnun lähes päivittäin 3-100 yks/päivä.

Forest Fody (*Foudia omissa*), END. Ainoat havaintomme 1/ ja 1 nuori koiras Ranomafanassa. Risteytyy monin paikoin Red Fodyn kanssa.

Madagascar Mannikin (*Lepidopygia nana*), END. havaittiin 13 päivänä, yhteensä 160 yksilöä.

Madagascar Wagtail (*Motacilla flaviventris*), END. Yleinen. Näimme lajin lähes päivittäin Kirjasimme muistiin yhteensä 45yksilöä 16 päivän ajalta.

House Sparrow (*Passer domesticus*). Varpunen esiintyy vähälukuisana muutamissa satamakaupungeissa. Havaitsimme noin 10 yksilöä Mujangassa.

Nisäkkäät

Yritimme tunnistaa kaikki havaitsemamme nisäkkäät paikallisoppaidemme ja Mammals of Madagascar lajitietoihin perustuen. Nimistöt muuttuvat nopeasti kun uutta tietoa lajeista kertyy. Nisäkkäiden nimistö seuraa pääosin teoksen Handbook of the Mammals of the World ja Mammals of Madagascar. Havaitsimme noin 30 nisäkäslajia

Kuva (Armel). Rusko-oravamaki

Indri (*Indri indri*). Suurin Madagaskarin makeista, Andasiben suuralueella elää 62 perhekuntaa. Havaitsimme kymmenkunta yksilöä Andasiben ja Mantadian alueella. Indrin ääni, jota lauluksikin kutsutaan, on todella voimakasta ujellusta ja huutoa, kun perhekunnat viestittävät kuulumisia toisilleen.

Kuva (Armel:) Indri.

Grey Mouse Lemur (*Microcebus murinus*), isohiirimaki 1 Ankarafantsikassa.

Goodsman's Mouse Lemur (*M. lehilahytsara*), 3 yksilöä Anadasibessä

Golden Brown Mouse Lemur (*M. ravelobensis*) Vain Akarafantsikassa hyvin suppealla alueella tavattava hiirimaki, näimme 1 yksilön ilta- ja yhden päiväretkillä.

Rufous Mouse Lemur (Brown Mouse Lemur), (*M. rufus*), pikkuhiirimaki.

Ranomafanan yöretkellä 1 yksilö.

Greater Dwarf Lemur (*Cheirogaleus major*), rusko-oravamaki. Yhden rusko-oravamakin näimme Masoalassa.

Grossley's Dwarf Lemur. Anadasibessä 6 yksilöä. Laji on nykyisin splitattu edellisestä lajista omaksi lajikseen.

Zombitse Sportive Lemur (Hubbard's Sportive Lemur) (*Lepilemur hubbardorum*). Näimme tämän pienen ja epäurheilullisen pehmoeläimen päiväunilla Zombitsessa.

Masoala Sportive Lemur (*L. scottarum*) Masoalassa yöretkillä 3 ja 2 otusta.

Milne-Edward's Sportive Lemur (*L. edwardsi*), lännenhoikkamaki. Ilpon ja Aulikin lemuriretkellä Ankarafantsikassa 1.

Eastern Lesser Bamboo Lemur (*Hapalemur griseus*), bokombali. Näitä pieniä makeja näimme Andasibessä yhteensä kolme.

Ring-tailed Lemur (*Lemur catta*) rengashäntämaki. Aktiiviset rengashäntämakit olivat todella kuvauksellisia otuksia. Näimme Anjassa 16 ja Renialassa noin 10.

Red-bellied Lemur (*Eulemur rubriventer*), punavatsamaki. 6 yksilöä Ranomafanassa.

Common Brown Lemur (*Eulemur fulvus*), ruskomaki. Andasiben alueella näimme ainakin 2 ja Ankarafantsikassa 2 yksilöä.

Mongoose Lemur (*E. mongoz*), yömaki. Ilpo ja Aulikki havaitsivat 2 yksilöä Ankarafantsikassa.

White-fronted Brown Lemur (*E. albifrons*). Masoalassa päivittäin noin 5 yksilöä.

Red-fronted Brown Lemur (*E. rufifrons*). Tämän isokokoisin makin näimme Ranomafanassa, 9 yks.

Black and White Ruffed Lemur (*Varecia variegata*), vari. Tämän aran ja harvinaisen makin kovaa ääntä kuulin Nosy Mangabe –saarelta ja etsimisen jälkeen saimme 4 yksilöä kohtuu hyvin näkösalille.

Red-ruffed Lemur (*V. rubra*). Yleinen ja kovin äänekäs Masoalassa. Päivittäin 5-15 yksilöä.

Eastern Woolly Lemur (Eastern Avahi) (*Avahi laniger*), villaindri. Näimme kaksi Andasibessä.

Masoala Woolly Lemur (Masoala Avahi) (*A. mooreorum*) Näimme Masoalassa neljä yksilöä, jotka oppaiden mukaan kuuluvat tähän lajiin.

Western Woolly Lemur (Western Avahi) (*A. occidentalis*). Ankarafantsikassa 4 yksilöä Ilpon ja Aulikin retkellä.

Diademed Sifaka (*Propithecus diadema*), diadeemisifaka. 6 yksilöä Analamazaotra-reservessä, Andasibessä.

Coquerel's Sifaka (*P.coquereli*). Ankarafanstikan ravintolan lähipuissa kymmenkunta parina päivänä.

Lesser Hedgehog Tenrec (*Echinops telfairi*), pikkusiilitanrekki. Renialassa 1 puun kuoren alla jemmaileva.

Lowland Streaked Tenrec (*Hemicentetes semispinosus*), juovatanrekki. 4 yksilöä Masoalan hotellin liepeillä.

Ring-tailed Mongoose (*Galidia elegans*), rengashäntämangusti. Ilpo näki Masoalassa yhden.

WesternTuft-Tailed Rat (*Elurus myoxinus*), Ankarafanstikan yöretkellä 1

Rattus rattus/sp rottalaji. yksi lähti lentokoneemme laskutelineistä Antananarivon lentokentällä, Jotain määrittämättömiä rottalajeja nähtiin myös Ifatyssä ja Ankarafantsikassa.

Pikkuinen lepakkolaji. Ilmeisesti laji (Peters's sheath-tailed bat), Masoalassa yksi asusti majapaikassamme ja iltasella pieniä lepakoita lenteli parikymmentä alueen aukioilla.

Muut otukset

Alla olevassa listassa on mainittu joitakin mielenkiintoisia määritettyjä lajeja eri eliöryhmistä:

Nile Crocodile - Ankarafantsika

Radiated Tortoise- Etelän kuivat alueet

Snakes: - useita lajeja ja muutamia määrittämättömiä

- Forest Madagascar Garter Snake
- Sand Snake
- Four-striped Snake
- Ankarafantsika Giant Hognose Snake
- Ankarafantsika Blonde Hognosen Snake
- Madagascar Ground Boa
- Dumeril's Ground Boa
- 2-3 lajilleen määrittämätöntä käärmettä
-

Kuva (Armel). Käärme Ranomafanassa

Frogs: (300 lajia tunnetaan)

- Climbing Mantella
- Green-back Mantella
- Madagascar Fringed Frog (useita eri lajeja)
- Bell's Bright-eyed Frog

Chameleons:

- O'Shaughnessy's Chameleon
- Short-horned Chameleon
- Oustalet's Chameleon
- Blue-legged Chameleon

Ja monta muuta lajia mm. maailman toiseksi pienin laji *Lizards:*

- Plated Lizard (3 lajia)
- Three-eyed Lizard
- Cuvier's Madagascar Swift
- Skinkkejä useita lajeja

Tuhatjalkaiset (Millipedia) ainakin 4 eri lajia

-

Kuva (Armel) Kameleontti-laji Ranomafanassa

Gecko:

- Giant leaf-tailed Gecko
- House Gecko (3 eri lajia)
- Dwarf Geckos (useita eri lajeja)
- Standing Day Gecko
- Giant Day Gecko
- Lined Day Gecko

Muut hyönteiset:

- Giraffe-necked Weevil
- Flated leaf insect
- Golden orb-net Spider
- Hämähäkkejä yli 15 eri lajia
- Scorpioneja noin 3 eri lajia, joista 1 pieni ja musta tuikkasi Karia.

Retken lintu- äänestyksen kolmen kärki: Kypärävanga, 2) Kelta-asiti, 3)
Pohjankiilavanga

Muu-otus äänestyksen parhaat: Indri, 2) kissamaki 3) boat

Mieleepainuvin retkikohde äänestys: 1) Masoala, 2) Reniala - Ifaty 3) Ranomafana

Ryhmäkuva: Hilikka, Kim, Päivi, Vesa, Timo, Ilpo, Arto, Aulikki, Eki, Kari ja Armel